

VYSOKÁ ŠKOLA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

STUDIJNÍ OBOR: Regionální rozvoj

eGovernment – internet ve veřejné správě

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Milan Kný, CSc.

Autor bakalářské práce: Zdeněk Brožek

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce p. Ing. Milanu Kný, CSc. a to za vstřícnost, odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytl a také za zájem, který věnoval mé práci.

Dále bych rád poděkoval Ing. Janě Fejfarové za pomoc a potřebné rady při zpracovávání mé bakalářské práce.

Prohlášení

P r o h l a š u j i,

že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval zcela samostatně a veškerou použitou literaturu a další podkladové materiály, které jsem použil, uvádím v Soupisu bibliografických citací. Současně dávám svolení k tomu, aby tato bakalářská práce byla umístěna ve vysokoškolské knihovně VŠRR a používána ke studijním účelům.

Datum:

Podpis studenta

Obsah

1. Úvod.....	6
2. eGovernment – definice, cíle a součásti.....	8
3. Legislativa.....	11
3.1. Podávání informací.....	11
3.2. Životní situace	12
3.3. Rozdělení komunikace VS s veřejností	12
3.4. Vyhláška o přístupnosti	12
3.5. Elektronická podatelna (iPodatelna).....	13
3.6. Elektronická úřední deska	14
3.7. Elektronické tržiště VS.....	15
3.8. Elektronická spisová služba.....	15
4. Novinky a chystané projekty.....	17
5. Vývoj informační politiky v ČR	20
6. Mezinárodní spolupráce	25
7. Analýza trendů eGovernmentu	26
8. Elektronické služby.....	28
8.1. Elektronické služby státní správy	28
8.1.1. Czech POINT	28
8.1.2. Datové schránky	31
8.1.3. ePUSA.....	32
8.1.4. Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí	32
8.1.5. Nahlížení do katastru nemovitostí.....	33
8.1.6. KIVS – Komunikační infrastruktura veřejné správy.....	33
8.1.7. KEVIS – Krajský Evidenční Informační Systém	34
8.1.8. Elektronické zdravotnictví (eHEALTH).....	34

8.1.9.	Elektronické trestní řízení a přestupková agenda	35
8.1.10.	Server českého soudnictví	36
8.1.11.	eTourism.....	36
8.2.	Elektronické služby územní samosprávy.....	37
8.2.1.	Elektronická podání.....	37
8.2.2.	On-line objednávání na úřad	37
8.2.3.	Elektronické formuláře.....	38
8.2.4.	MMSing	38
8.2.5.	Elektronické granty	39
8.2.6.	Novinky e-mailem.....	39
8.2.7.	Web TV	39
8.2.8.	On-line zasedání zastupitelstva	39
8.2.9.	SMS infokanál.....	40
9.	Přínosy a náklady elektronických služeb	41
10.	Závěr	43
	Soupis bibliografických citací.....	46

1. Úvod

Elektronizace v dnešní době zasahuje do mnohých odvětví. Počítače respektive počítačové programy za lidi zastávají čím dál více práce, usnadňují lidem život a jsou nenahraditelnými pomocníky. Ani veřejná správa proto nemůže být k výhodám elektronizace slepá. Počet nových zákonů a vyhlášek narůstá, občané kladou čím dál větší nároky na všechny úřady. Přáním většiny je, aby vše potřebné s úřadem vybavili bez nějakých složitostí, nejlépe aniž by za úředníky museli chodit na úřad a čekat tam dlouhé fronty nebo posílat na úřady nesrozumitelné formuláře v klasické podobě jako poštovní zásilky. Pohledem z druhé strany je přáním všech úředníků zjednodušit a urychlit komunikaci mezi úřadem a občany i mezi jednotlivými úřady navzájem. Z toho vyplývá, že hlavními cíli elektronizace veřejné správy jsou procesy zjednodušení práce úřadů, zefektivnění veškeré komunikace a zvýšení výkonnosti úředníků. Elektronizací by dále mělo dojít ke zvýšení transparentnosti veřejné správy (dále jen VS).

Vymezení a důvod výběru tématu

Důvodem výběru tématu je snaha zmonitorovat současný stav elektronizace VS, zanalyzovat vývoj eGovernmentu v ČR a ukázat jeho závislost na platné legislativě. Popsat nesporné výhody elektronizace a to nejen z hlediska ekonomického, ale i z hlediska sociálního. Proces elektronizace je pro většinu lidí přínosem, který nejen jim ušetří spoustu času a finančních prostředků. Zpřístupňuje úřad občanům a zjednodušuje oboustranně komunikaci úředníka s občanem i dalšími úředníky.

Práce je zaměřena jak na oblast státní správy, tak na oblast územní samosprávy. Popisuje vývoj elektronizace VS v České republice a související legislativu. Největší část práce je věnována popisu a analýze jednotlivých elektronických služeb, které jsou rozděleny na služby provozované na internetových stránkách státní správy a územní samosprávy.

Charakteristika současného stavu vybrané oblasti

Dnem 1. července 2009 nabyl účinnosti zákon č. 300/2008 Sb. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který zavedl jednostrannou elektronickou komunikaci prostřednictvím datových schránek, dále osobní číslo, kterým je možné se do datové schránky přihlašovat a převod listinných

dokumentů do datových zpráv. Tento zákon byl klíčový pro další vývoj eGovernmentu v ČR.

Z hlediska ekonomického je elektronizace veřejné správy limitována hlavně rozpočtem jednotlivých úřadů. Vlivem dnešní ekonomické situace se tedy nad elektronizací VS vznáší velký otazník. Dále je přímo závislá na schopnostech úředníků. Zda se rychle a kvalitně naučí nové elektronické služby ovládat. V neposlední řadě je závislá i na ochotě a umu občanů služby správně využívat.

Cíle práce

Práce je tvořena dvěma částmi. Teoretická část mapuje existující legislativu, která určuje povinnosti a doporučení pro elektronickou komunikaci s veřejností. Zda a v jaké míře mají občané o tyto elektronické služby zájem, a jaké jsou překážky a přínosy eGovernmentu. Druhá část je zaměřena na již fungující elektronické služby, které se vyskytují na internetových stránkách měst a obcí.

Jedním z cílů práce je vytvořit přehled elektronických služeb, které usnadňují práci úředníkům a zjednodušují přístup občanů k informacím.

Hlavním přínosem práce je analýza současných trendů v oblasti e-slужeb veřejné správy a nalezení možností jak tyto trendy naplnit, případně vylepšit.

Za přínos mé práce považuji vytvoření přehledu a analýzu nejdůležitějších elektronických služeb poskytovaných občanům.

2. eGovernment – definice, cíle a součásti

E-Government je vše, co umožní využít informační a komunikační technologie k poskytování lepších veřejných služeb občanům a podnikům. (definice EU dle zdroje [1]).

Klasické papírové formuláře se nahradí on-line formuláři a místo osobní komunikace (telefon, návštěva úřadu aj.) tedy bude možné používat e-mailové zprávy či on-line formuláře. Usnadňování života obyvatelům pomocí elektronických komunikací je velkým trendem dnešní doby a v budoucnosti se určitě rozšíří natolik, že po síti občan vybaví s úřadem téměř všechno potřebné.

Cílem eGovernmentu je podle zdroje [2] vytvoření účinnější, dynamické a moderní veřejné služby podporující ekonomický růst, zjednodušení komunikace a rychlejší vyřizování rutinních záležitostí úřadů i veřejnosti s veřejnou správou.

Pro občany by měl eGovernment být koncem vyplňování složitých a mnohdy těžko pochopitelných a neopravitelných formulářů, dlouhého čekání ve frontách na úřadech a povinnosti veřejné správě hlásit změny a informace každému úřadu zvlášť.

Obrázek č. 1 - postavička EGONa – Zdroj [3]

Projekt eGON byl zahájen v roce 2006. Symbolem a jakousi mnemotechnickou pomůckou, která má občany přesvědčit o snaze vlády zefektivnit a modernizovat úřady a přiblížit je tak občanům je postavička virtuálního panáčka eGONa.

Vytvořen byl Ministerstvem vnitra České republiky (dále jen MV) jako průvodce občana na cestě k veřejné správě a pro snadnější představení a pochopení jednotlivých částí eGovernmentu, bez kterých by nemohl fungovat [4]:

Součásti eGovernmentu

Mozek postavičky představuje základní registry veřejné správy (základními registry budou registr obyvatel, osob, územní identifikace a registr práv a povinností). Základní registry upravuje zákon č. 111/2009 Sb. a změnový zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech.

K těmto registrům by měly všechny úřady neomezený přístup, mohly by z nich čerpat veškeré potřebné informace, proto by již nebylo nutné na jeden úřad nosit informace a výpisy z úřadu druhého. Každý úřad bude moci údaje ověřit v registrech, případně údaje doplnit nebo opravit. Výsledkem bude jednodušší a rychlejší komunikace mezi občanem a úřadem i mezi jednotlivými úřady.

Dle zdroje [5] by tedy centrální registry řešily dosavadní potíže související s nejednotností, multiplicitou a neaktuálností klíčových databází. Všechny čtyři základní registry budou fungovat v rámci **Informačního systému základních registrů (ISZR)**, jehož správu bude mít na starosti nově vzniklý státní úřad (Správa základních registrů).

Srdcem panáčka EGONa je legislativa zabývající se eGovernmentem, tzv. eGovernment Act (Zákon č. 300/2008 Sb. - Zákon o informačních systémech veřejné správy (dále jen ISVS)), který by měl zajišťovat komunikaci občanů s VS.

Hlavním cílem je vytvoření rovných podmínek pro listinné a elektronické dokumenty, vznik a používání datových schránek pro komunikaci úřadů s veřejností a vznik osobních čísel [6].

Oběhový systém představuje komunikační infrastruktura VS (KIVS). Je to systém centrálního nákupu telekomunikačních služeb státem, který je zastoupen MV. To nakupuje služby pro další resortní sítě a mnoho centrálních i regionálních úřadů.

Služby jsou poskytovány dodavatelům, kteří mezi sebou průběžně soutěží. KIVS dále tvoří technologická centra na krajích a na obcích s rozšířenou působností. Dle zdroje [7] jsou prostřednictvím KIVSu propojeny orgány veřejné správy například s Czech POINTy a v současné době se připravuje na integraci do KIVSu digitální mapa veřejné správy.

Prsty eGONa představuje projekt Czech POINT (Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál). Slouží jako místo výkonu veřejné správy umožňující komunikaci s VS prostřednictvím tzv. kontaktního místa, kde na bázi WWW služby a 602 XML formulářů občan může využít za poplatek služby VS. Projekt je motivován snahou vlády dostat pracoviště státní správy do každé obce.

3. Legislativa

Bez zákonné podpory by eGovernment nemohl vzniknout a fungovat. Na dalším rozvoji elektronizace veřejné správy se proto podílí zákony a vyhlášky, jimiž se musí VS při tvorbě informačních systémů a webových stránek řídit. Je důležité uvést některé z předpisů, které eGovernment ovlivňují.

3.1. Podávání informací

Informace jsou nezbytnou součástí všech vztahů. Jedná se především o ty informace, které jsou shromažďovány jednotlivými úřady v registrech a rejstřících. Přístup k takovým informacím upravuje Listina základních práv a svobod [8], která ve článku 17. přímo říká: „*Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti....*“

Zákon č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů v ČR upravuje podmínky a přesně stanovuje, které informace je možné zveřejnit a které poskytnout nelze.

Podle zákona č. 106/1999 Sb. musí všechny státní orgány a územní samosprávné celky a jejich orgány (povinné subjekty) poskytovat v rámci své působnosti informace buď zveřejněním nebo na základě ústní, písemné nebo elektronické žádosti, přičemž poslední jmenovaná musí být zaslaná přes elektronickou podatelnu. Úřad má na vyřízení žádosti lhůtu patnácti dnů, kterou je možné prodloužit o dalších deset dnů.

VS je povinna podávat všechny informace, kterými disponuje a to buď v písemné formě či v elektronické podobě nebo umožněním nahlédnutí do spisu. Pokud nemůže být informace poskytnuta (např. z důvodu ochrany osobních údajů, jedná-li se o informace týkající se průmyslového vlastnictví apod.) musí být VS napsáno řádné odůvodnění, proti kterému se může žadatel odvolat. Je-li informace zveřejněna v elektronické podobě, musí být v takovém formátu, který je možné použít ve volně dostupné aplikaci. Přesné formáty dokumentů ale zákonem stanoveny nejsou.

K tomuto zákonu se vztahuje vyhláška Ministerstva informatiky č. 442/2006 Sb., která stanovuje strukturu informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem

umožňujícím dálkový přístup. Dále tato vyhláška upravuje osnovu popisu postupů, často nazývaných *životní situace*.

3.2. Životní situace

Seznam životních situací (dále jen ŽS), jako je například postup při ověřování podpisu, při podávání stížností nebo při žádosti o vydání občanského průkazu, by neměl chybět na žádných internetových stránkách městského nebo obecního úřadu.

Jednotlivé ŽS jsou zde vyhotoveny formou návodů, které jsou pro přehlednost rozděleny do tematických okruhů. Mezi nejčastější okruhy patří: doklady, bydlení, školství, manželství, kultura, sociální oblast, podnikání a životní prostředí. Jednotlivé odbory úřadu pak zodpovídají za správnost a aktuálnost zveřejněných informací. Některé životní situace lze získat i na kontaktních místech Czech POINTu.

3.3. Rozdělení komunikace VS s veřejností

Dle zdroje [9] je možné komunikaci VS s veřejností rozdělit na dva typy:

1. Prvním typem je **jednostranné** zveřejňování informací, při kterém může dojít k situacím, kdy musí VS povinně zveřejňovat informace, jelikož jí to ukládá zákon, dále k situaci, kdy informace z registrů nebo systému vyžaduje veřejnost. Veřejnost může získávat informace o VS prostřednictvím multimédií anebo může dojít k situaci, kdy VS vyžaduje od veřejnosti vyjádření.
2. Druhý typ komunikace je **oboustranný** a právě z něj by měl eGovernment v budoucnosti vycházet. Mezi účastníky při něm dochází k oboustranné výměně informací. Tento typ komunikace bohužel není zatím ve VS příliš rozšířen na rozdíl od typu jednostranného.

3.4. Vyhláška o přístupnosti

Dnem 1. března 2008 nabyla platnosti vyhláška Ministerstva vnitra č. 64/2008 o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti). S ní dále souvisí Metodický pokyn k vyhlášce č. 64/2008 Sb., který je určen tvůrcům/správcům internetových stránek [10].

Tato pravidla v počtu 33, z nichž je 25 povinných (označovaných P) a 8 podmíněně povinných (označovaných PP), upravují především přístupnost informací na internetu souvisejících s výkonem VS osobám se zdravotním postižením. Dle průzkumu ČSÚ z roku 2007 je takových uživatelů kolem 350 000. Vyhláška povoluje používat dvě verze stránek. První nemusí být v souladu se všemi pravidly, ale musí z ní být přístup na druhou verzi stránek, která je již v plném rozsahu přístupná.

Prohlášení o přístupnosti musí být uvedeno na každé webové stránce, nebo na ní musí být na prohlášení odkaz.

Mezi zdravotně postižené uživatele internetových služeb VS však nepatří jen lidé se zrakovým postižením, nýbrž i občané se sluchovým, tělesným či mentálním postižením. Roku 2000 vznikla Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS). Za podpory této organizace vznikl Blind Friendly web [11], na kterém je mimo jiné vytvářena metodika pro tvorbu stránek zrakově postiženým a aktualizované seznamy přístupných stránek nebo je tvůrcům webových stránek nabízena služba testování na přístupnost.

Obrázek č. 2 - Logo Blind Friendly - Zdroj [12]

3.5. Elektronická podatelna (iPodatelna)

Systém elektronické podatelny je pro úřady státní správy povinný a umožňuje občanům komunikovat s úřady prostřednictvím elektronické pošty, nebo WWW stránky po internetu. V tomto systému není tedy nutná fyzická přítomnost žadatele a ani převod dokumentů do listinné podoby. Typy podání záleží na působnosti úřadu. V případě, že podání vyžaduje autentizovaný elektronický podpis a podávající osoba jej nevlastní, musí potvrdit podání zpravidla písemným dokumentem do pěti dnů.

Podatelna po obdržení podání posílá e-mail o jeho obdržení, který obsahuje datum a čas, kdy bylo podání přijato, elektronický podpis úřadu a pořadové číslo, pod kterým bylo podání přijato. Maximální velikost zprávy je 10 MB [13]. Odesílatel si může vybrat pro další komunikaci i klasickou listinnou podobu odpovědi.

Podle vyhlášky č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách, musí mít všechny veřejné i samosprávné organizace možnost přijímat datové zprávy. Předpokladem samozřejmě je, že všechny úřady budou mít vydán od některé z certifikačních autorit kvalifikovaný certifikát a budou připojeny k internetu.

Pro vyřizování elektronických podání jsou předepsány stejné postupy a lhůty jako pro podání neelektronická. Podání v elektronické podobě se doručují v souladu s nařízením vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů. Elektronická podání mají předepsané formáty. Při běžné e-mailové komunikaci mezi pracovníky orgánu a občany, nemusí být připojen zaručený elektronický podpis.

3.6. Elektronická úřední deska

Podle § 26 odst. 1. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád zřizuje každý správní orgán úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná (pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska) a obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Každý úřad má povinnost informovat obyvatele o rozhodnutích rady a zastupitelstva, dále např. o výběrových řízeních, jednotlivých usneseníh a vyhláškách. U každého oznámení je vždy uvedeno, kdy byla informace publikována a na jak dlouho (zpravidla to bývá 15 dní), který odbor nebo orgán zprávu zveřejnil a jaké oblasti se týká. Úřední deska je průběžně aktualizována a je totožná s E-deskou.

Obrázek č. 3 – Elektronická úřední deska před budovou ÚMČ Praha 6 - Zdroj [39]

3.7. Elektronické tržiště VS

Elektronické tržiště VS je virtuální místo, kde se střetává nabídka dodavatelů s poptávkou odběratelů z řad VS [14]. Probíhají zde nejrůznější jednání nebo aukce, které vedou k uzavírání konkrétních obchodů, jejichž výhodou je snížená cena a náklady. Od roku 2007 na největším elektronickém tržišti státní správy - GeM (Government electronic Marketplace) bylo uzavřeno 37.646 obchodů v celkovém objemu 6.086.404.877,31,-Kč.

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení aj. ukládají státním a samosprávným úřadům a dalším státním organizacím povinnost zveřejňovat veřejné zakázky nad 2 miliony Kč. V případě veřejné zakázky na stavební práce pak nad 6 milionů Kč (bez DPH).

Elektronické tržiště urychluje proces zadávání veřejných zakázek, snižuje náročnost administrace při zadávání a vybírání vítězné nabídky. Nižší jsou i náklady při rozesílání poptávky. Od 1. července 2006 jsou informace o veřejných zakázkách dostupné pouze na adrese www.isvzus.cz, kterou spravuje Česká pošta s.p.

3.8. Elektronická spisová služba

Elektronická spisová služba slouží pro přesnou evidenci dokumentů a nahrazuje tak klasickou knihu přijaté a odeslané pošty. Umožňuje tak sledovat oběh dokumentů po úřadě a jejich následnou archivaci. Díky tomu je pro úředníky mnoho jednodušší dohledat dokumenty i s neúplnými údaji o nich a přesně určit, kdy byly doručeny a kdy v nich byly prováděny nějaké úkony a jaké. Elektronická spisová služba je v dnešní době považována za informační páteř každé organizace [15].

Legislativa spisové služby:

zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a jeho prováděcí vyhláška č. 190/2009 Sb.

vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby

Legislativa elektronické spisové služby:

zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů
nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb.

Vyhláška č. 191/2009 Sb. stanovuje pravidla pro jednotlivé kroky vedení elektronické spisové služby. Nově také přináší výrazné změny jako povinnou elektronickou službu pro většinu veřejnoprávních původců, elektronickou komunikaci, evidenci dokumentů, vyvěšování na úřední desce, časové razítko, fikci pravosti, možnost změn skartačních lhůt a podobně.

Listinné dokumenty jsou digitalizovány za pomoci skeneru. Na listinnou verzi dokumentu se pak nalepí čárový kód, který souhlasí s elektronickou verzí a je zapsán podle jedacího čísla. Pomocí snímače štítků je pak možné rychle dokumenty dohledat.

4. Novinky a chystané projekty

V srpnu 2010 vláda schválila věcný záměr elektronizace legislativy a vzniku elektronické Sbírky zákonů. Ve sbírce autorizované státem si tak budou občané moci na internetu najít aktuální znění zákonů a to včetně změn, které v nich byly v poslední době provedeny a aktuálních informací o projednávání zákonů. V elektronických systémech **e-Legislativa** a **e-Sbírka** by občané měli najít nejen zákony, ale i mezinárodní smlouvy, dle plánu MV od 1. ledna 2014.

E-Legislativa bude sloužit k tvorbě a projednání právních předpisů od jejich vzniku přes připomínkové řízení a projednání návrhu vládou až po jeho projednání v parlamentu a vyhlášení ve Sbírce zákonů.

E-Sbírka zpřístupní informace o předchozí právní úpravě a doprovodné materiály, které usnadní porozumění obsahu předpisů. Elektronickou Sbírku zákonů budou moci lidé využívat bezplatně.

Dle zdroje [16] je samotný informační systém eSbírka v podobě, kterou navrhlo MV jen parodií na současné komerční informační systémy. Zdroj kritizuje hlavně cenu projektu, kdy údajně dojde zbytečně k utracení cca 600 milionů korun, jelikož tištěná podoba Sbírky bude zachována a vyjde na 200 milionů korun ročně a dalších 600 milionů korun bude stát vývoj systému.

Oběh dokumentů mezi ústředními orgány státní správy (ODok) spravuje Úřad vlády ČR. Realizací tohoto projektu by mělo dojít k modernizaci elektronických knihoven Úřadu vlády ČR, modernizaci technologické infrastruktury, optimalizaci efektivity systému, vytvoření portálu pro VS a pro veřejnost a k vytvoření vládního helpdesku. Projekt je dotován z Integrovaného operačního programu EU a to částkou 50.500.000,- Kč a příspěvek ze státního rozpočtu činí 7.575.000,- Kč. Plánovaná doba realizace projektu je konec roku 2013 [17].

Parlament uvažuje, že by začal využívat elektronickou knihovnu legislativního procesu (eKLEP) k výměně dokumentů v připomínkovém řízení.

Novelou projde i zákon o občanských průkazech. Původně měl začít platit ve zkušebním programu od 1. července 2010, ale Ministerstvo financí ČR pro nedostatek financí schválení zákona odložilo na dobu neurčitou.

Elektronický občanský průkaz (dále jen eID) by měl kromě jednoznačného určení totožnosti sloužit i jako cestovní doklad v rámci zemí Evropské unie, řidičský průkaz, doklad o zdravotním pojištění a důchodovém zabezpečení. Dále by také mohl nahradit například zbrojní průkaz či sloužit k vykonávání volebního práva i mimo trvalé bydliště.

V dubnu roku 2008 bylo podepsáno memorandum o spolupráci mezi Českým statistickým úřadem (dále jen ČSÚ) a MV při přípravě koncepce, řešení, testování a realizaci systému **elektronických voleb** v České republice. E-volby bude možné realizovat dle zdroje [18] až po zavedení eID a dalších změnách příslušné legislativy. První skutečné elektronické volby by pak mohly proběhnout nejdříve v roce 2014.

Dalším projektem, který byl zahájen v únoru roku 2011, je **digitalizace Národního archivu**. Smyslem projektu je uchování dokumentů v digitální (elektronické) podobě. Největší překážkou jsou ale neustále se měnící formáty a jejich nekompatibilita s předešlými a dalším problémem jsou nosiče, jejichž životnost je nedostatečná a kvalita uložených dat se rychle snižuje. O digitalizaci Jiří Bernas [19] uvedl: *“V případě, že se naplní předpoklady, měla by být v červnu 2010 hotova rekonstrukce záložního pracoviště a v únoru 2011 zkolaudován objekt hlavního pracoviště. V dubnu 2011 by měla být instalována technologická část tak, aby mohl v létě 2011 proběhnout zkušební provoz, na který naváže audit a certifikace archivu ukončená v listopadu 2011. 1. ledna 2012 by byl zahájen rutinní provoz Národního digitálního archivu.”*

Obrázek č. 4 - Logo Národního archivu – Zdroj [20]

Dalším projektem, který bude možné v budoucnu využít je **IS Státní pokladna** [9], jehož cílem je efektivní a transparentní řízení veřejných financí. Smyslem bude zejména podpora a realizace procesů a činností Státní pokladny spočívajících v adresném plánování, evidenci a realizaci příjmů a výdajů státu, investičním, neinvestičním i finančním účtování o majetku státu, okamžitým účetním zachycení jakéhokoli pohybu při nakládání s aktivy a pasivy státu, zavedení automatizovaných finančních a řídicích kontrol při vynakládání prostředků státního rozpočtu a dále ve výkaznictví o hospodaření státu. Efektem by mělo být dosažení peněžních úspor a zvýšení transparentnosti. Dva dílčí bloky Státní pokladny – řízení státního dluhu a platební styk jsou již v provozu. Zbývající dva bloky – centrální účetní systém a rozpočtový informační systém bude dle plánu možné využít nejdříve v roce 2013.

IS Státní pokladna vyjde stát celkem na 2,5 miliardy Kč a má státu údajně ročně několik miliard ušetřit. Prestižní zakázku získala firma IBM.

5. Vývoj informační politiky v ČR

Orgány, které se zabývají informatikou, začaly v ČR vznikat od poloviny 90. let. V roce **1996** byl zřízen **Úřad pro státní informační systém (ÚSIS)**, který převzal kompetence dřívějšího Ministerstva hospodářství v oblasti státního informačního systému, jehož nejdůležitější součástí jsou registry.

V říjnu roku **1998** vznikla rozhodnutím vlády **Rada vlády pro státní informační politiku**, která se zabývala otázkami z oblasti informační společnosti a podílela se v roce **1999** na vzniku dokumentu “**Státní informační politika – cesta k informační společnosti**“ (SIP). Tento dokument lze označit za první strategii v oblasti eGovernmentu. Mezi největší očekávání můžeme zařadit zlepšení služeb poskytovaných občanům veřejnou správou, zajištění ochrany osobních dat, možnosti obchodování prostřednictvím moderních technologií, vybudování informační gramotnosti občanů a práva na přístup k informacím. Tři základní programy schválené v květnu 2000 byly: informační gramotnost, elektronický obchod a elektronizovaná veřejná správa.

Pro další vývoj byl důležitý rok **2000**, kdy v Lisabonu zasedala Evropská rada a kde vznikl plán eEurope+, který si za své hlavní cíle kladl urychlení přístupu k dostupným komunikačním službám, investice do lidí a jejich vzdělávání, levnější a rychlejší a bezpečnější internet [21].

V tomto samém roce vstoupil v platnost Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a ÚSIS byl transformován na *Úřad pro veřejné informační systémy (ÚVIS)* [22]. Ten byl zrušen v roce 2003 vznikem Ministerstva informatiky, které mělo působnost upravenou zákonem o informačních systémech veřejné správy a zákonem o telekomunikacích. V roce 2007 bylo ministerstvo zrušeno a jeho gesce byly rozděleny mezi ostatní ministerstva. Elektronizaci veřejné správy převzalo Ministerstvo vnitra.

Akční plán eEurope 2005 byl představen na zasedání Evropské rady v roce 2002 a byl podpořen usnesením Rady ministrů z ledna 2003. Byl zaměřen na podporu rozvoje bezpečných služeb, aplikací a obsahové náplně založených na široce dostupné širokopásmové infrastruktuře a navazoval na akční plán eEurope 2002.

Dle tohoto plánu měly mít do roku 2005 evropské země moderní on-line veřejné služby (e-Government, služby e-vzdělávání, služby e-zdravotnictví), dynamické prostředí pro elektronický obchod, dostatečnou dostupnost širokopásmového přístupu s konkurenceschopnými cenami a bezpečnou informační infrastrukturu [23]. V polovině roku **2006** byla přijata deklarace k **E-inclusion**, která znamenala začleňování občanů do informační společnosti. Evropská komise v tomto směru klade důraz na sbližování, přístupnost, odstraňování bariér a sbližování kultur a komunit. Mezi přijaté priority patří řešení potřeb starších pracujících a starších lidí, zvýšení e-přístupnosti a použitelnosti, prosazování kulturní rozmanitosti v souvislosti se začleňováním a mobilizace příslušných nástrojů a zlepšení digitální gramotnosti a odborných dovedností [24].

V dubnu **2008** byla Radou vlády pro informační společnost představena a schválena **Strategie rozvoje služeb pro informační společnost**, jejímž cílem je transformovat a zjednodušit procesy používané ve veřejné správě.

Dle zdroje [25] je vizí strategie, že ČR bude jedna z pěti nejlepších zemí EU v úrovni rozvoje e-Governmentu, kdy prioritními programovými oblastmi jsou:

Základní registry a identifikace (registr územní identifikace a nemovitostí; registr obyvatel; registr osob; registr práv a povinností) aj.

1. Univerzální kontaktní místo (CzechPoint)
2. Zaručená a bezpečná elektronická komunikace mezi úřady a stejně tak mezi občanem a úřadem vč. nezávislého dohledu na dodržování bezpečnostních a provozních pravidel.
3. Vlastní služby pro informační společnost, a to přednostně:
 - a) Zdravotnictví, důchodová péče a školství, zejména v oblasti elektronické karty uživatelů.
 - b) Veřejná správa v užším slova smyslu, zejména soudní, správní a daňové řízení, vedení elektronických spisů umožňujících jednoduché předávání agendy mezi jednotlivými orgány VS.
 - c) Správa majetkových hodnot státu a samospráv, zejména evidence majetku, rozpočet, státní pokladna, nakládání s majetkem a penězi, veřejné zakázky a dotace.
4. Digitalizace datových fondů a jejich archivace.

V co největším počtu životních situací by měly být občanovi umožněny komfortní a bezpečné elektronické komunikace s veřejnou správou.

Z pohledu infrastruktury konsolidovaná datová základna, využitelná pro konstrukci informačního obsahu a aplikací, ucelený balík zákonů jako právní základ a opora eGovernmentu, bezpečná a efektivní infrastruktura, schopná zprostředkovat přístup k datovým zdrojům s potenciálem dalšího rozvoje, snížení administrativních nákladů spojených s chodem veřejné správy v souvislosti se zaváděním eGovernmentu o 20 % do roku 2013 aj.

Milníky dle zdroje [9]:

- v roce 2009 zprovoznění datových schránek (uskutečněno)
- v roce 2010 zprovoznění centrálních registrů (neuskutečněno)
- v roce 2010 ukončení legislativního procesu všech norem souvisejících s realizací cílů Strategie
- v roce 2012 by měly být funkční aplikace pro oblast zdravotnictví, sociální péče, správního, soudního a daňového řízení, dle plánu bude funkční infrastruktura pro dlouhodobé ukládání a archivaci elektronických dokumentů
- v roce 2015 by měl být dokončen proces elektronizace datové základny, včetně elektronizace geografických informací.

Přestože tato Strategie odráží společnou snahu o zlepšení podmínek partnerství svobodného občana a demokratického státu, má mnoho kritiků, kteří oprávněně napadají zejména vysoké finanční výdaje při zřizování služeb a neustálé oddalování jejich spuštění ať kvůli nedostatečné legislativě nebo pro nedostatek financí.

Další strategií navazující na eEurope 2005 je **i2010 Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost** [26]. Vznikla v roce 2005 a byla platná do roku 2010. Písmeno „i“ je v názvu kvůli prioritám, kterými jsou investice, inovace a integrace do každodenního života. Hlavním cílem je vytvořit evropský informační prostor, posílit inovace a investice do výzkumu informačních a komunikačních technologií a podpořit začleňování veřejných služeb.

Akční plán i2010 eGovernment [27] uvedl, že informační a komunikační technologie (dále ICT) jsou klíčem k modernizaci služeb eGovernmentu. Plán byl přijat Evropskou komisí a stanovil pět prioritních oblastí na období do roku 2010 a zdůraznil závazek Evropské komise zajistit ve spolupráci se členskými státy hmatatelné výhody pro všechny Evropany.

Digitální agenda - strategie Evropa 2020 byla představena v březnu 2010 a jedná se o jakési pokračování předchozí Lisabonské strategie. Forma samostatného „akčního plánu“ s názvem Digitální agenda pro Evropu navazuje na celkovou strategii Evropa 2020 a rozpracovává ji právě pro oblast ICT. Souběžně s touto Digitální agendou byly zveřejněny dvě další a věcně související zprávy. Jednou je tzv. implementační zpráva a druhá zpráva je o digitální konkurenceschopnosti. ČR, která v oblasti informační společnosti stále zaostává za ostatními členskými zeměmi EU. Pod evropský průměr je v této zprávě překvapivě řazena i v oblasti eGovernmentu, přestože je paradoxně chválena za zavedení projektů CzechPOINT a Datové schránky.

Jedním z hlavních cílů plánu je dle zdroje [28] zajistit udržitelný hospodářský a sociální přínos jednotného digitálního trhu, založeného na rychlém a superrychlém internetu pro obyvatele do roku 2013, s přístupem k výrazně rychlejšímu internetu (nad 30 Mb/s) do roku 2020 a s nejméně polovinou evropských domácností s internetovým připojením rychlejším než 100 Mb/s.

Digitální agenda pro Evropu klade větší důraz na zavedení jednotného vnitřního trhu. Upozorňuje na problém „digitálního vyloučení“ cca 150 milionů Evropanů, kteří ve svém životě ještě nikdy nepracovali s internetem a na fakt, že je u nás kvalitních odborníků na poli ICT velmi málo a poptávka po nich stále převyšuje nabídku.

Akční plán e-Governmentu 2011-2015 [29] byl zveřejněn EK koncem roku 2010. Byly v něm nastíněny představy o spolupráci s veřejnými orgány členských států na rozšíření a zlepšení elektronických služeb veřejné správy. Tento plán vychází ze strategie Digitální agendy pro Evropu, která má zastřešit rozvoj informační společnosti a podporu využívání ICT do roku 2020 a je jedním z pilířů hlavního unijního strategie Evropa 2020.

Hlavním cílem plánu je zvýšit do konce roku 2015 míru aktivního využívání služeb e-Governmentu na 50 % občanů EU a 80 % podniků z členských zemí. Komise usiluje o to, aby některé vzniklé životní situace bylo možné vyřídit on-line z kteréhokoliv místa v EU.

Mezi další priority akčního plánu patří podpora zapojení uživatelů při navrhování služeb e-Governmentu, zlepšení transparentnosti veřejné správy a zapojení občanů do rozhodování o veřejných záležitostech.

Česká republika se zavázala k plnění plánů a strategií po vstupu do Evropské unie. Povinností zemí je i průběžné sledování vývoje elektronizace veřejné správy. V České republice monitoruje vývoj eGovernmentu Český statistický úřad (ČSÚ).

6. Mezinárodní spolupráce

Ministerstvo vnitra je za Českou republiku gestorem práce ve Výboru pro informační, počítačovou a komunikační politiku OECD (Committee on Information, Communications and Computer Policy).

Výbor je odpovědný za propagaci politik a regulatorních opatření potřebných pro rozvoj internetu a ICT, umožňuje mezinárodní spolupráci mezi členskými státy a koordinaci jejich národních politik.

Česká republika má ve Výboru svého zástupce, který koordinuje stanoviska jednotlivých zástupců ČR v pracovních skupinách. Jedná se dle zdroje [30] o následující pracovní skupiny:

- Pracovní skupina pro politiku komunikační infrastruktury a služeb – WPCISP.
- Pracovní skupina pro informační ekonomiku – WPIE.
- Pracovní skupina pro informační bezpečnost a ochranu soukromí - WPISP.
- Pracovní skupina pro indikátory informační společnosti – WPIIS.

7. Analýza trendů eGovernmentu

Informační a komunikační technologie zasahují v současné době do všech oblastí lidské činnosti – v práci i v zaměstnání. Znalost práce s ICT neboli počítačová gramotnost je dnes jedním z hlavních požadavků a předpokladů uplatnění jedince na trhu práce [31].

Na stránkách MV ČR, záložka Projekty, efektivní VS je Projekt Vzdělávání úředníků a zaměstnanců veřejné správy, metodiků, školitelů a politiků v oblasti zavádění eGovernmentu do veřejné správy, který je financován z **Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost**. Příjemcem dotace je odbor efektivní veřejné správy MV. Projekt byl zahájen 1. března 2009 a jeho ukončení se předpokládá k 1. březnu 2012.

Obrázek č. 5 - Logo OP Lidské zdroje a zaměstnanost – Zdroj [32]

Vláda se snaží zvýšit počítačovou gramotnost i povinnou výukou ICT na základních školách a zároveň připojováním všech škol a knihoven k internetu. Provozováno je velké množství rekvalifikačních kurzů a Univerzity třetího věku (U3V) jako součásti koncepce nazývané **celoživotní vzdělávání**, v jejímž rámci se každoročně otevírá několik desítek kurzů. Cílem kurzů U3V je poskytnout seniorům v důchodovém věku možnost, aby se kvalifikovaně a na univerzitní úrovni mohli systematicky seznamovat s nejnovějšími poznatky v oblasti vědy, historie, politiky, kultury apod.

Posluchačem Univerzity třetího věku se může stát každý občan, který dosáhl důchodového věku [33].

Dle průzkumu ČSÚ z roku 2008 je přibližně polovina domácností v ČR vybavena osobním počítačem a skoro stejné množství lidí má připojení k internetu. Počet se oproti roku 2003 zdvojnásobil, tedy to jasně dokazuje, že mít počítač s připojením k internetu se u nás stává běžným standardem. Vysokorychlostní připojení k internetu pak v roce 2008 měla každá třetí domácnost.

8. Elektronické služby

Elektronické služby jsou v práci rozděleny z obsahového hlediska do dvou samostatných oblastí. První oblastí je analýza služeb, které vytvářejí ministerstva a další státní organizace, jelikož jim to ukládá zákon. Druhou a obsáhlejší oblastí je elektronizace samosprávy, tedy snaha jednotlivých městských úřadů a obcí zjednodušit občanům přístup k informacím a komunikaci s úřady. Cílem analýzy je zmapování možných novinek a trendů do budoucna.

8.1. Elektronické služby státní správy

Elektronická služba státní správy je služba, která byla vytvořena na žádost státní správy, tedy ministerstev a státních organizací. Služba je zpravidla provozována na webu konkrétního orgánu státní správy. Jednotlivé orgány nesou zodpovědnost za její správnost, aktuálnost, bezpečnost a inovují ji podle platných legislativních předpisů. Elektronická služba z pohledu eGovernmentu je výhodná jak pro stát, tak pro konzumenta služby, kterým může být právnická nebo fyzická osoba podle povahy vybrané agendy. Elektronickou službou by mělo z pohledu státních institucí dojít ke snížení pracovníků a tedy i nákladů, dále ke zjednodušení a zrychlení poskytnutí služby, ke zvýšení spokojenosti veřejnosti a ke snížení chybovosti. Z pohledu občana pak k poskytnutí služby i mimo úřední dobu, ke zvýšení kvality poskytnuté služby a k poskytnutí vzdáleného přístupu. Její zavedení je tedy pro obě strany více než výhodné.

Obrázek č. 6 - Logo Czech POINT – Zdroj [34]

8.1.1. Czech POINT

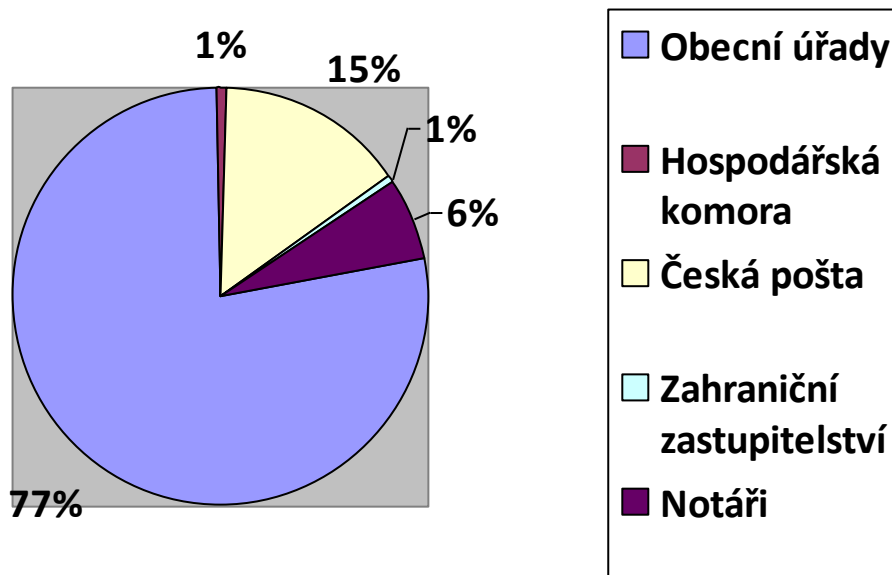
Zkratka Czech POINT znamená Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál a jedná se o projekt, jehož cílem je přiblížit přátelským přístupem veřejnou správu občanům a odstranit zbytečnou „šikanizující“ a finančně nákladnou

byrokracii. Projekt Czech POINT vytváří garantovanou službu pro komunikaci se státem prostřednictvím kontaktních míst, na kterých je možné za poplatek získat ověřená data z veřejných i neveřejných informačních systémů, evidencí a rejstříků. Pilotní spuštění projektu proběhlo na Úřadu Městské části Praha 13. Kontaktními místy jsou: většina pošt, sídla orgánů veřejné správy (úřady), hospodářské komory a zastupitelské úřady ČR (velvyslanectví, konzuláty). V současné době je možné výpisy získat i u některých notářů jmenovitě uvedených v seznamu internetových stránek Czech POINT.

Na kontaktních místech je možné získat výpis z rejstříku trestů, živnostenského a obchodního rejstříku, katastru nemovitostí, výpis z registru řidičů a výpis k prokázání kvalifikace a zažádat si o bezplatné zřízení datové schránky.

Začátkem března r. 2008 zahájila Česká pošta projekt Czech POINT e-shop, v rámci kterého je možné vyplnit na stránkách http://eshop.czechpoint.cz/eep_isvs/on-line formulář a do tří dnů pak obdržet formou poštovní zásilky požadovaný výpis v listinné podobě. Tento projekt by měl zabránit vzniku front na poštách, které se tvoří díky Czech POINTu.

Dle zdroje [35] bylo k lednu r. 2011 evidováno celkem 6 510 pracovišť Czech POINT a na pobočce České pošty došlo k vydání výstupu s pořadovým číslem 4.500.000. Nově zařazené obce, které mohou vykonávat pro veřejnost agendu spojenou s kontaktním místem veřejné správy - Czech POINT jsou obsaženy v novele vyhlášky číslo 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, která byla zveřejněna pod číslem 218/2010 Sb., v částce č. 74 s účinností od 23. července 2010. Na www stránkách Czech POINT v oddělení Statistika – Czech POINT, je uvedeno, že občané přes Czech POINT žádají nejvíce o Výpis z rejstříku trestů (47%). Nejvíce výpisů pak vydaly pobočky České pošty (49%) a nejvíce výstupů bylo vytvořeno v lednu r. 2011 (184.255). Poměr kontaktních míst pak ukazuje, že nejvíce kontaktních míst je na obecních úřadech - viz graf 1.

Graf č. 1 – Kontaktní místa Czech POINT v % - Zdroj [36]

V budoucnu by mohl být seznam kontaktních míst rozšířen o soukromoprávní subjekty, jako například banky a podobně. Návrh poslanců okomentoval ministr vnitra Radek John takto: „*Návrh zkvalitní poskytování služeb veřejné správy a více přiblíží její služby občanům. Za přínosné považujeme, že se tím bude dále rozšiřovat stávající počet kontaktních míst. Tím se zvýší komfort i spokojenost občanů,*“ [37]

Dle zdroje [38] MV uvažuje o tom, že do budoucna v projektu Czech POINT bude vystupovat jako koordinátor a provozovat jej bude Česká pošta s.p. Czech POINT je hodnocen jako nejúspěšnější projekt společně s datovými schránkami. Financování těchto projektů je ale velkým otazníkem a s největší pravděpodobností je bude v budoucnu spolufinancovat Česká pošta příjmy z agend zpracovávaných na jednotlivých pracovištích.

Obrázek č. 7 - Logo datové schránky - Zdroj [40]

8.1.2. Datové schránky

Datová schránka (DS) je elektronické úložiště určené k doručování a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci. Datovou schránku zřizuje a spravuje MV na základě žádosti právnické osoby a orgánu veřejné moci (pro ně je povinná) nebo občana či živnostníka (nepovinná). Pomocí datové schránky lze posílat a přijímat úřední dokumenty v elektronické podobě (datové zprávy) od orgánů veřejné moci. Tento způsob komunikace vynahrazuje klasický způsob doručování v listinné podobě. Většina korespondence od orgánů veřejné moci je doručována elektronicky a je opatřena elektronickým podpisem odesílatele.

Dokument (datová zpráva), který je dodán do datové schránky, je doručen okamžikem přihlášení do datové schránky oprávněnou osobou. Nepřihlásí-li se uživatel do datové schránky do 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. Jestliže bude mít datová zpráva chybný formát nebo bude obsahovat počítačový program, bude zničena. O zničení datové zprávy ministerstvo neprodleně vyrozumí odesílatele. Na kontaktních místech Czech POINTu lze zažádat o nové přihlašovací údaje, zneplatnění přístupových údajů nebo znepřístupnění datové schránky. Datovou schránku lze znepřístupnit pouze subjektům, které o datovou schránku zažádaly. Novela platná od 1. ledna 2010 umožňuje komunikaci mezi právnickými osobami navzájem [9].

„Ministerstvo vnitra je správcem systému - určuje pravidla pro používání DS. Provozovatelem DS (na základě smlouvy s MV ČR) je Česká pošta, s.p. Všechny podstatné informace o Informačním systému DS lze dohledat na stránkách portálu: www.datoveschranky.info“ [41]. Datová schránka je po žádosti vytvořena bezplatně a to do 3 pracovních dnů.

Obrázek č. 8 - Logo ePUSA - Zdroj [42]

8.1.3. ePUSA

Jedná se o elektronický portál územních samospráv provozovaný Ministerstvem vnitra ČR od března roku 2008. Tento informační systém uveřejňuje aktuální kontaktní údaje na krajské, městské a obecní úřady a umožňuje distribuci a dálkovou správu informací. Slouží rovněž jako registr, ze kterého jsou poskytována data do informačního systému datových schránek. Cílem je převážně zamezit duplicitnímu zjišťování orgány veřejné správy. V roce 2006 získala ePUSA ocenění jako 2. nejzajímavější projekt časopisu Egovernment [43]. Na portálu je možné vyhledat jakoukoliv obec v ČR a ihned zjistit informace o obci bankovním spojení, IČ, sídle a úředních hodinách úřadu, kontaktech na pověřené osoby. Na portálu lze zjistit i statistické údaje z ČSÚ o obcích nebo nahlédnout do mapy.

8.1.4. Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí

Portál MPSV na adrese <http://portal.mpsv.cz/> nabízí online výpočty daných dávek, ve kterých pomůže kalkulačka na integrovaném portálu MPSV na stránce <http://portal.mpsv.cz/soc/poradce>.

Pro občany jsou zajímavé změny v přehledných kategoriích sociálního poradce, které se dělí dle subjektu na občan, rodina, nezaměstnaný, důchodce, OZP, OSVČ a zaměstnavatel. Elektronické formuláře rozdělené podle cílových skupin – občan, zaměstnavatel, cizinec poskytují mnoho formulářů, některé lze vyplnit i přes internet.

Dále portál nabízí spoustu důležitých odkazů, např.: registr poskytovatelů sociálních služeb, registr – střed zájmů, Služby Ověřování adres v registru UIR-ADR a Prohlížení dat v registru UIR-AD, EURLEX – portál umožňující přístup k právu EU, EURES (Evropská služba zaměstnanosti) apod. Je zde možné zjistit aktuální stav sociálních dávek, zda občan má na ně nárok a za jakých podmínek o ně může případně žádat.

8.1.5. Nahlížení do katastru nemovitostí

Státní správa zeměměřičství a katastru spustila v březnu r. 2008 na stránkách <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz> nahlížení do katastrálních map. Pomocí rychlých odkazů na parcelu, stavbu, jednotku, řízení a zobrazit mapu je možné se snadno orientovat a rychle nalézt potřebnou informaci. Aplikace nabízí přehledovou mapu, ve které se lze přiblížit až na jednotlivé pozemky a nemovitosti s parcelními čísly, podle kterých lze dohledat například majitele. Data jsou denně aktualizována. Tato služba usnadňuje práci realitním kancelářím i majitelům pozemků, kteří potřebují například kontaktovat své potenciální sousedy.

V říjnu roku 2010 byla uvolněna nová verze nahlížení do katastru nemovitostí, kde hlavními změnami bylo zcela přepracované uživatelské rozhraní (interface) a prohlížeč map, zobrazení seznamu sousedících parcel, zobrazení seznamu nemovitostí na listu vlastníka, zobrazování náhledu na mapu v informaci o parcele, tisk map do formátu PDF a PNG, výrazně rychlejší aktualizace dat v oblastech s digitální mapou, zvýraznění vyhledané parcely a budovy aj.

Dálkový přístup je placená služba, která umožňuje registrovaným uživatelům on-line přístup k údajům katastru nemovitostí (KN). Přístup k údajům je umožněn prostřednictvím webové aplikace, dostupné na adrese: <https://katastr.cuzk.cz>. Digitalizace katastrálních map je převod katastrálních map do digitální podoby.

Ke dni 1. března 2011 byla katastrální mapa v digitální podobě v 6.921 katastrálních územích, což je 53,1 % z jejich celkového počtu 13.027. Zbytek území ČR je pokryt analogovou katastrální mapou vedenou na plastové fólii, která je po skenování k dispozici v rastrové podobě. Přehled o dostupných digitálních podkladech pro celé území ČR je zde k dispozici ve formě podrobných seznamů [44].

8.1.6. KIVS – Komunikační infrastruktura veřejné správy

Jde o propojení místních informačních systémů (IS) jednotlivých institucí a vytvoření centrální vnitřní sítě, která se nazývá Intranet. KIVS (Komunikační infrastruktura Veřejné Správy, dříve také „Intranet veřejné správy“) je jednotný systém technické, síťové, bezpečnostní a organizační struktury související s hlasovou i datovou komunikací všech orgánů veřejné moci, ale i dalších subjektů mimo ni.

Tento projekt měl umožnit do dvou let připojit a vzájemně propojit všechny orgány veřejné správy a současně jim zajistit bezpečnou a ekonomickou komunikaci. Nová koncepce KIVS 2007 zavádí všem institucím povinnost zapojit se do projektu. Dříve byla účast dobrovolná.

V březnu roku 2011 skončila platnost stávajících rámcových smluv a podle týdeníku EURO je MV ČR nestihlo včas prodloužit. Budoucnost provozu KIVS je proto zatím nejistý.

8.1.7. KEVIS – Krajský Evidenční Informační Systém

Je společným projektem Ministerstva vnitra ČR a Asociace krajů ČR. Projekt slouží pro podporu informatizace jednotlivých krajů. Hlavním cílem je vytvoření univerzální databázové a aplikační platformy pro řešení jednoduchých úloh typu evidenční agenda. KEVIS umožňuje zakládat, upravovat, vyřazovat a prohlížet evidence [45]. Evidenční agendy jsou přístupné přes internet nebo intranet, tj. prostřednictvím běžného webového prohlížeče, a to v režimech prohlížení nebo k editaci podle úrovně přidělených uživatelských oprávnění. Pro uživatele (úřad, firmu, instituci) je výkonným, efektivním nástrojem pro flexibilní pokrytí širokého rozsahu evidenčních agend. Uživatel je schopen si podle potřeby sám vytvářet základní typy evidencí jako např.:

- *Evidence zápisů a závěrů z jednání*
- *Evidence služebních aut a jejich provozu*
- *Komise a výbory*
- *Partnerská města a regiony*
- *Programy a granty pro školy*
- *Dotace*
- *Telefonní seznam úřadu*

8.1.8. Elektronické zdravotnictví (eHEALTH)

Elektronické zdravotnictví vzniklo za podpory Ministerstva zdravotnictví. Jedná se o využívání ICT ve zdravotnictví a v péči o zdraví. Cílem je vytvoření jednotné komunikační platformy a infrastruktury, která umožní sdílení dat mezi zapojenými

subjekty (nemocnice, pojišťovny, záchrannou službu atd.). Elektronizace zdravotnictví by měla napomáhat zvyšování kvality a bezpečnosti zdravotnických služeb, ale i lepší hospodárnosti [46].

Dle zdroje [47] je Elektronická zdravotní knížka (EZK) vysoce zabezpečený souhrn zdravotních informací pacienta v elektronické podobě přístupný 24 hodin denně prostřednictvím internetu. Zároveň propojuje poskytovatele zdravotní péče, pacienty a zdravotní pojišťovny. Slouží k předávání zdravotních informací mezi lékařem a pacientem a mezi lékaři navzájem. V nouzových případech může pomoci zachránit život. Její vedení i zřízení je zdarma pouze pro pojištěnce VZP ČR, což je exklusivní partner projektu. Vizí projektu je nárůst uživatelů do roku 2013 na počet 5 milionů. Debatuje se i o elektronických průkazech pojištěnců, které měly být původně součástí e-Občanských průkazů a o elektronických předpisech léků a neschopenkách. V roce 2010 bylo do projektu zapojeno 1.650.000 pacientů, 13.000 lékařů, 100 nemocnic a 1.500 lékáren. Společnost IZIP plánuje EZK do mobilního telefonu nebo elektronické objednávky k lékaři či certifikovaný očkovací kalendář.

8.1.9. Elektronické trestní řízení a přestupková agenda

Cílem projektu je vybudovat IS, který bude splňovat potřeby Policie v oblasti trestního a přestupkového řízení, ale i požadavky spolupracujících resortů a nadnárodních IS (např. Schengenský IS). Protože trestní řízení je proces odehrávající se napříč několika resorty, na projektu spolupracují odborníci z MV, Ministerstva spravedlnosti a Státních zastupitelství.

Nezbytnou součástí elektronického soudního řízení je elektronický soudní spis. Vznik tzv. eSpisů by pro Policii znamenal rychlejší, snadnější a levnější komunikaci s orgány činnými v trestním řízení.

V současné době je od r. 2007 u Policie ČR celoplošně v provozu systém Evidence trestního řízení (ETR), který po prvním zadání potřebných údajů již generuje protokoly a záznamy, ve kterých jsou osobní a časové údaje již předepsány, takže se policista nemusí zdržovat vypisováním do každého listu zvlášť. Jenže lze takto provádět úkony ve spisech pouze v rámci krajských/okresních ředitelství.

Komunikace mezi státními zastupitelstvími a soudy není prozatím možná. Systém se vyvíjí ve spolupráci MŘ PČR Brno – město a OŘ PČR Zlín, s podporou Odboru systémového řízení a informatiky.

Systém ETR ale není policistům jen dobrým pomocníkem. Jejich nadřízení, případně kontrolní orgány, mohou pomocí ETR přesně monitorovat činnosti na spisech a tím zajistit vyšší efektivitu spisové služby. V případě zbytečných časových prodlev mezi úkony mohou bezpečně identifikovat, kdo a kdy ve spise pochybil a vyvodit tak spravedlivé závěry. Vedle spisu elektronického se zatím samozřejmě vede spis v listinné podobě.

8.1.10. Server českého soudnictví

Stránky www.justice.cz občanům a firmám nabízí vyhledávání v insolvenčním a obchodním rejstříku, evidenci úpadců, znalců a ústavů, tlumočnicků, přehled soudců a státních zástupců a interaktivní průvodce soudním řízením. Základní rozdělení je na Ministerstvo spravedlnosti, Soudy, Státní zastupitelství, Rejstřík trestů, Justiční akademie, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Probační a mediační služba a Vězeňská služba. Na stránkách je modul **eJustice**. Cílem tohoto projektu je zjednodušit a zpřehlednit soudní procesy. Skládá se z podatelna, Infosoud, InfoDeska, InfoJednání, InfoData (zatím zkušební provoz pro veřejnost) [9].

8.1.11. eTourism

Pod pojmem eTourism se skrývají aplikace, které mají za úkol podporovat turistický ruch. Slouží nejen státní správě, ale i samosprávním orgánům. Cílem je představit na internetu konkrétní místo turistům a umožnit on-line například rezervace ubytování, zajištění stravování nebo dopravy. Mezi těmito aplikacemi nechybí ani virtuální průvodci památkami, předpřipravené atraktivní turistické okruhy a interaktivní mapy. Cílem je zvýšení kvalifikační úrovně a dovedností pracovníků veřejné správy, zlepšení profesní přípravy a vzdělávání absolventů škol - odborníků na cestovní ruch ve veřejné správě [48]. Turistický ruch je jedním z odvětví, které přináší do rozpočtu států, měst i regionů nezanedbatelné finanční prostředky, proto je potřeba se jeho rozvoji věnovat a investovat do něj.

8.2. Elektronické služby územní samosprávy

Rovněž na úrovni územní samosprávy je velká snaha o ulehčení života občanům prostřednictvím různých služeb. Elektronické služby územní samosprávy nejsou předepsány žádným zákonem ani vyhláškou. Proto záleží pouze na vedení úřadů, zda a jaké služby bude úřad občanům nabízet. V poslední době hrají největší roli především finanční prostředky, úřady se snaží šetřit, kde se dá a škrtly se nevyhýbají ani rozvoji elektronických služeb. Nelze ale opomenout, že dalším důležitým faktorem tohoto rozvoje je přístupnost úředníků k moderním technologiím a ochota je používat.

8.2.1. Elektronická podání

Dle zdroje [49] je tato aplikace součástí Portálu Veřejné Správy (PVS) a slouží pouze zaregistrovaným uživatelům, kteří chtějí využívat elektronické služby poskytované VS. Uživatelé tak mohou zasílat a přijímat formuláře z úřadů VS s využitím identifikátoru uživatele nebo s využitím digitálního certifikátu Komunikace s příslušnou organizací veřejné správy může dále probíhat prostřednictvím webových formulářů, které mohou být umístěny na příslušných webových stránkách úřadu VS nebo prostřednictvím aplikací jiných dodavatelů.

8.2.2. On-line objednávání na úřad

Objednávání na úřad přes internet je velmi jednoduché a rychlé. Tuto službu nabízí například Úřad městské části Praha 2 [50], kde se celý proces skládá ze čtyř jednoduchých kroků:

1. Výběr požadované činnosti (vyřizované agendy)
2. Výběr termínu (data)
3. Výběr času (časové intervaly jsou po 30 minutách)
4. Zadání identifikačních údajů (jména a příjmení)

Po zadání povinných údajů se zobrazí souhrn všech zadaných údajů, který je možno vytisknout nebo si ho nechat poslat e-mailem. Zároveň je vygenerován čtyřmístný identifikační kód, který se 15 minut před/po sjednaném termínu zadá na úřadě do tiskárny na pořadové lístky v sekci „Objednání klienti“ a čeká se na vyvolání.

Pokud se stanovený interval promešká, rezervace propadá. Celou rezervaci je možné i zrušit pomocí formuláře, do kterého se zadají vstupní údaje a identifikační kód.

Tento trend se rozšiřuje poměrně pomalu a spíše ve větších městech. Je možné si rezervovat agendy spojené s občanskými průkazy, cestovními doklady, evidencí řidičů a evidencí vozidel. Pro zajímavost je například v Děčíně možné se na úřad rezervovat pouhým zasláním SMS zprávy z mobilního telefonu.

Rezervací se občan vyhne zbytečnému čekání ve frontě, a protože má zmluvený čas konkrétního úředníka, vybaví potřebnou věc za zlomek času.

8.2.3. Elektronické formuláře

Úroveň eGovernmentu je měřena i procentem služeb založených na elektronických formulářích. Na úřadech ještě pořád převládají klasické papírové formuláře, některé mohou být v elektronické podobě ke stažení na internetových stránkách úřadů. Když je ale formulář ve špatném formátu, nelze jej vyplnit na počítači a je třeba jej nejprve prázdný vytisknout a pak vyplnit ručně nebo na stroji. Takto vyplněný formulář si občan sice vyplnil v klidu doma, ale může se stát, že když jej donese na úřad, tak mu úředník o okénka oznámí, že něco vyplnil špatně a musí vyplňovat formulář znova. Stojí tedy za zvážení, zda by takový on-line formulář, když už na stránkách úřadu je, neměl jít vyplnit a poté zkontrolovat a odeslat. Jistě by se tak ulehčilo úředníkům i občanům. Následkem elektronizace musí ale dojít k systemizaci v řadách úředníků. Je tím myšlen přesun úředníků od okének k počítačům. Důležitá je v tomto případě jak vzdělanost na úseku ICT a využívaných aplikací, ale i slušné technické zázemí úřadů.

8.2.4. MMSing

Další zajímavou moderní elektronickou službou, která pomáhá mnohým úřadům je služba MMSing. Jedná se o to, že občan, který chce úřad upozornit ihned na nějaký problém a je majitelem mobilního telefonu s fotoaparátem a aktivovanou službou MMS, vyfotí například černou skládku, připiše její umístění a odešle vše jako zprávu MMS na číslo určené úřadem. Fotografie s komentářem se tak přes automatický systém dostane do administračního systému a problém je přidělen dle svého druhu konkrétnímu oddělení nebo přímo úředníkovi, který pak koná různá opatření. Lze takto poměrně úspěšně bojovat s vandalismem, černými skládkami, havarijním

stavem komunikace, odstavováním vraků a podobně. Tato služba by neměla chybět na žádném úřadě.

8.2.5. Elektronické granty

Elektronické granty fungují na podobném principu jako služba eTržiště. Subjekt žádající přidělení grantu se zaregistruje elektronicky do grantového řízení a je dále informován o průběhu a vyhlášení výsledku řízení. Výsledky i průběh lze sledovat prostřednictvím e-mailů. V případě, že mu grant není přidělen a je vypsáno další grantové řízení, je do tohoto přihlášen již automaticky. Úřad může mít ve smluvních podmínkách získání grantu, že subjekt, který grant získá, musí zveřejnit výši grantu, od koho grant dostal a na co jej použil. Příkladem je zveřejnění fotek na internetu, krátké legendy a případně pozvání na akci, která se grantem uskuteční.

8.2.6. Novinky e-mailem

Pro občany, kteří nemohou sledovat pravidelně činnost úřadu na webových stránkách úřadu, je určena služba zasílání novinek e-mailem. Občan provede registraci do systému a ten mu pak automaticky přeposílá elektronickou poštou novinky uveřejňované úřadem. Může se jednat o novinky na úřední desce, pozvánky na kulturní akce pořádané nebo financované úřadem. Jedná se o zajímavou službu, díky které se zvyšuje informovanost občanů.

8.2.7. Web TV

Jedná se o elektronickou službu nabízenou již většinou úřadů. Funguje tak, že občan na webových stránkách města/obce zvolí ikonu web TV a vybírá si z nabízených možností. Nabídku tvoří videa ze společenských akcí, návštěv státníků v regionu nebo pozvánky na kulturní akce a reportáže o zajímavostech z regionu/města. Tato služba je přínosem nejen pro občany, kteří se jejím prostřednictvím mohou dozvědět spoustu zajímavostí o své obci, ale i pro úředníky, kteří se mohou pochlubit svými úspěchy a prezentovat na stránkách ve vysoké kvalitě svoji práci pro občany.

8.2.8. On-line zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva jsou veřejně přístupná. Každý občan ale nemá možnost se dostat do prostor, kde hlasování probíhá. Když ho tedy zajímá nějaký bod jednání a

hlasování, nezbývalo mu dříve nic jiného, než si po hlasování přečíst zápis nebo přehled hlasování. Nová elektronická služba ale umožňuje zasedání zastupitelstva přenášet do počítače či PDA. Jak to funguje? Zasedání je zpravidla natáčeno dvěma kamerami, mezi kterými je následně možné se přepínat a sledovat zasedání. Je tak zaručena transparentnost jednání a hlavně je možné sledovat konkrétní zastupitele a vidět, zda hájí opravdu zájmy obce tak, jak slíbili. Občan - volič je totiž nedůvěřivý tvor a věří jen tomu, co vidí, proto je tento způsob zveřejňování zasedání čím dál více žádanějším a tak se k jeho zavedení přiklání stále více měst.

8.2.9. SMS infokanál

Další službou, která je čím dál žádanější je SMS infokanál. Po registraci občana do systému úřadu je tento upozorňován zprávami SMS o mimořádných situacích. Může jít o povodňová varování, změny v jízdních řádech, plánovaná vypnutí elektrického proudu. Stejným způsobem, tedy prostřednictvím SMS mohou občané hlasovat či posílat své hlasy do různých anket a podobně. Služba tedy může fungovat obousměrně.

9. Přínosy a náklady elektronických služeb

Před zavedením té či oné elektronické služby je potřeba provést řádnou analýzu, která ukáže, zda bude služba využívána, jaký bude mít pro úřad i pro občany přínos. Dále je třeba znát, jak vysoké budou investice do zřízení této služby a další prostředky, které bude muset obec vynakládat na její provoz. Tyto informace zajímají jak úřad, tak občany a nesmí být podceňovány. Po vyhodnocení všech získaných informací je možné teprve projekt realizovat.

Cílem elektronizace VS není vydělávat, ale ušetřit co nejvíce financí, to znamená maximálně snížit náklady. Mezi ty je možné započítávat například cenu pořízení služby, školení úředníků, nákup techniky, provoz a cenu energií.

Pro občany je přínos použití elektronických služeb v tom, že nemusí dojíždět nikam na úřad, čekat zde ve frontě. Nutno zmínit, že občan tak musí učinit v úřední době. U služby elektronické tomu tak není. Na internetu je přístupna celý den, přítomnost úředníka na úřadě není nutná. Další výhodou je zvýšení transparentnosti nabízených služeb. V případě např. udělování grantů, poskytování dotací, vyřizování veřejných zakázek se díky elektronickým službám nevznáší žádné otazníky a výsledky těchto řízení jsou důvěryhodnější a jsou přístupné každému občanu, nejen přihlášeným subjektům. Občan díky elektronické službě ušetří nejen peníze za cestu na úřad, ale hlavně čas, který by musel úřadu věnovat při vyřizování. Tím ušetří další své finanční prostředky.

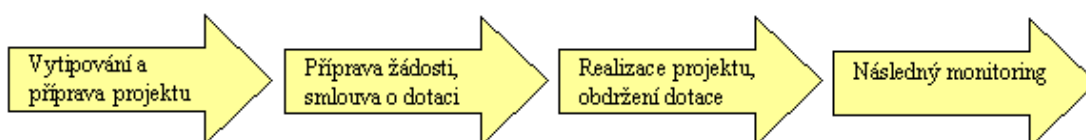
Díky elektronizaci je VS výkonnější, všechny její činnosti jsou efektivnější, konané procesy jsou jednodušší a přehlednější. VS má v očích občanů přátelštější image. Už není vnímán jako ten klasický strašák v podobě zatuchlé budovy s hromadou nesrozumitelných formulářů, všelijakých razítek a nepříjemných úředníků za okénkem. VS je pružnější, může rychleji reagovat na vzniklé situace. Elektronické služby umožňují i zkvalitnění a zrychlení komunikace s ostatními úřady, dochází ke snížení chybovosti a k navýšení počtu vyřizovaných služeb a odbavených občanů.

Financování projektů eGovernmentu

Český Národní strategický referenční rámeček byl Evropskou komisí přijat v červenci 2007. Poté došlo ke schválení českých operačních programů [51].

Programy elektronizace jsou spolufinancovány z fondů EU. Aby byla získána dotace z fondu, je potřeba podat žádost o dotaci. Při přípravě žádosti je vhodné oslovit specializovanou firmu, neboť se tím značně zvýší šance na získání dotace. Žádost musí obsahovat studii proveditelnosti, analýzu nákladů a výnosů, logický rámec projektu a finanční analýzu (někdy je vyžadován rating finančního zdraví firmy apod.).

Po zpracování žádosti se pak čeká až několik měsíců, následuje rozhodnutí, kdy v případě udělení dotace je poté sepsána smlouva o udělení dotace. Při dodržení všech stanovených kritérií žadatel získá dotaci v průběhu nebo po skončení realizace projektu. Po stanovenou dobu musí žadatel zpracovávat monitoring fungování projektu a dodržovat stanovené podmínky. V případě jejich nedodržení musí dotaci vrátit [52].

Obrázek č. 9 – Postup při žádání dotace z fondů EU – Zdroj [52]

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR pro čerpání těchto fondů nabízí operační programy pro různé tematické oblasti. Pro místní samosprávu byl schválen na konci roku 2007 pro období 2007-2013 Integrovaný operační program (IOP) – zavádění ICT v územní veřejné správě.

IOP není určen pro území hl. m. Prahy. Pro toto území je určen částečně program Praha – konkurenceschopnost, oblast podpory [9].

10. Závěr

Elektronizace zasahuje do všech oblastí lidského konání. To, co bylo v minulých letech na úseku ICT možné pouze v knihách nebo filmech s tematikou sci-fi, je dnes běžnou součástí každodenního života. Pokrok na poli ICT se tedy logicky nemohl vyhnout ani odvětví veřejné správy. Cílem elektronizace je zpřístupnit VS občanům, neboť doposud byly striktně jenom úřady místem, kde se občan nejčastěji setkává se státní mocí. Pomocí ICT si veřejná správa získává přátelštější a důvěryhodnější podobu. Občan už nevnímá úřad jen jako dům plný líných byrokratů, kteří sedí a nic nedělají.

ČR je v rozvoji elektronizace pomalejší než další země EU. Paradoxně by to pro ni mohlo být i výhodou, neboť se může vyvarovat některých chyb. Nejvíce je naše země chválena za projekty Czech POINT a Datové schránky. Myšlenka kontaktního místa, kde si občan může nechat vyhotovit například výpis z rejstříku trestů nebo katastru nemovitostí plně splňuje cíle a úkoly elektronizace. VS je otevřená občanům, kteří nemusí kvůli rutinním úkonům dojíždět za úředníky na druhý konec regionu. V poslední době vláda dokonce uvažuje o tom, že projekt Czech POINT bude rozšířen o soukromě-právní subjekty. V praxi to znamená, že si občan zajde pro potřebný výpis třeba do bankovního ústavu. Kam to ale zajde? Bude si občan chodit za pár let pro výpis z rejstříku trestů například do trafiky nebo do čínské restaurace? Otevřenost veřejné správy by měla mít také své mantinely. Czech POINT totiž nakládá s citlivými údaji, a proto musí být občanům zaručena stoprocentní bezpečnost systému. V případě, že se do projektu zapojí i soukromě-právní subjekty, bude tato bezpečnost ohrožena. Již v současné době provozuje Czech POINT státní podnik Česká pošta a MV je pouze jakýmsi koordinátorem. Rozšířit tedy kontaktní místa o soukromé subjekty by byl určitě chybný krok v doposud úspěšném projektu.

Elektronizací se VS stává efektivnější, ale počet zaměstnanců se v ní nesníží. Jelikož vyřídí jednodušším způsobem více žádostí a musí provést více služeb, bude třeba stále stejného počtu úředníků, kteří je budou řešit a zpracovávat. Aby byla zachována kvalita služeb při tomto rostoucím počtu podání, bude možná kapacitu úřadů navýšit o další zaměstnance. Je ale důležité zmínit, že pracovníci budou muset pravidelně

absolvovat školení a kurzy na poli ICT. Musí být také ochotni a schopni aplikace využívat.

Dalším problémem je nerovnocennost elektronického a klasického listinného dokumentu. Aby došlo k zrovnoprávnění elektronické agendy se spisovou, je zapotřebí dobré legislativy, která nevznikne bez diskuze s odborníky. Díky tomu, že se většina agend vlastně vede v obou podobách, nedochází zatím k žádnému snížení nákladů. Dále je potřeba, aby i na úrovni obcí byla stanovena přesná pravidla pro elektronizaci, jedině tak bude dosaženo jednotnosti.

Mezi největší úkoly VS patří v současnosti vybudování základních registrů. Jejich zavedením odpadne předávání stejných údajů každému úřadu zvlášť. Skončí nošení výpisů z jedné budovy úřadu do druhé a tím se značně urychlí a zefektivní činnost veřejné správy. Otázkou je, jak moc pak budou využívány Czech POINTy, jejichž počet se nyní pohybuje kolem 6.500. Nabízí se tedy otázka, zda neměl být nejdříve realizován projekt základních centrálních registrů (mozek panáčka eGONa) a až poté spuštěn projekt kontaktních míst (eGONovi prsty). V současné době tedy panáček eGON jako symbol eGovernmentu sice hýbe prsty, ale jeho mozek teprve čeká na oživení.

Dalším faktorem, který přímo ovlivňuje elektronizaci VS je vzdělanost občanů na úseku ICT. Ze statistických průzkumů vyplývá, že 150 milionů Evropanů ještě v životě nepracovalo s internetem. Skoro polovina domácností u nás nevlastní osobní počítač (v některých zemích je možné dostat dotaci na zakoupení PC, u nás mohou dotaci na koupi PC získat sociálně znevýhodnění romští žáci a studenti středních škol a to do výše 7.000,- Kč) a nemá připojení k internetu. To je rovněž důležitým prvkem rozvoje elektronizace. Pro získání znalostí práce s počítačem a internetem mohou občané využít bezplatné kurzy, občané v důchodovém věku Univerzitu třetího věku.

Některé služby, které by občané velmi rádi využívali on-line, jedná se např. o agendu registr vozidel nebo evidence obyvatel, nejsou bohužel v provozu. Elektronická podatelna není využívána, neboť její možnosti jsou omezené a pro podání je třeba vlastnit autorizovaný elektronický podpis.

Zhodnocení splnění stanovených cílů

Cílem stanoveným na začátku práce bylo zmonitorovat současný stav elektronizace v ČR, popsat jeho závislost na legislativě, analyzovat některé již nabízené služby a popsat výhody a přínosy eGovernmentu. Rovněž nastínit překážky a problémy, které brání rychlejšímu vývoji elektronizace VS. V legislativní části práce nejsou uvedeny úplně všechny právní předpisy ovlivňující nebo vymezující eGovernment, základní a nejdůležitější výčet právním norem je ale uveden. Tento cíl byl tedy částečně splněn, ostatní cíle se podařilo splnit úplně.

Přínosy práce

Hlavním přínosem je zmapování současného stavu eGovernmentu, monitoring projektů, které jsou již v provozu a projektů, jejichž spuštění nás čeká v blízké budoucnosti. Dále výčet služeb, které jsou občany denně užívány a stávají se pomalu běžným standardem. Rovněž přínosem je poukázání na hlavní překážky eGovernmentu a návrh jejich případných řešení, která se snaží VS realizovat.

Další náměty pro řešení eGovernmentu

Aby byly naplněny hlavní cíle elektronizace, a to zefektivnění práce VS, zvýšení transparentnosti, zjednodušení práce úředníků a zvýšení otevřenosti vůči občanům, musí být splněn jeden z nejdůležitějších a stěžejních úkolů elektronizace. Tím je bezesporu realizace projektu základních centrálních registrů. Bez tohoto projektu nemohou dobře fungovat ani ostatní navazující projekty, a proto je třeba brát jej jako prioritní. Rovněž je třeba nezapomínat na to, že většina projektů je spolufinancována z fondů EU, a proto je potřeba dodržet všechny stanovené podmínky. Při tvorbě legislativy je nutné konzultovat problémy s odborníky a vytvářet takové podmínky, aby byla elektronizace jednotná a zavazující.

Soupis bibliografických citací

1. *eGovernment- definice EU* [online]. Internetové stránky Egonov.cz , 2011 [cit.2011-03-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.egonov.cz/sluzby/analyzy/index.php>>.
2. *Developing eGovernment to realise the Lisbon Strategy* [online]. 18/06/2004 [cit. 2011-03-19]. Dostupný z WWW: <<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=COR/04/52&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>>.
3. *Logo panáček eGon* [online]. Internetové stránky Egonov.cz , 2011 [cit.2011-03-17]. Dostupný z WWW: <http://www.egonov.cz/seznamy/slovnicek/postavicka-egon_4.html. >
4. *Projekt eGON* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2011 [cit.2011-04-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-252052.aspx>>.
5. *Základní registry* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2011 [cit.2011-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-verejne-spravy.aspx>>.
6. *eGovenment Act* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2011 [cit.2011-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/ega-cili-zakon-o-egovernmentu.aspx>>.
7. *eGON-KIVS* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2011 [cit.2011-04-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/egon-symbol-egovernmentu-komunikacni-infrastruktura-verejne-spravy.aspx>>.

8. *Listina základních práv a svobod* [online]. Internetové stránky Sbírka zákonů, 2011 [cit. 2011-04-11]. Dostupný z WWW:
<<http://www.sbirkazakonu.info/listina-zakladnich-prav-a-svobod/svoboda-projevu-a-pravo-na-informace-jsou-zaruce.html><http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.
9. FEJFAROVÁ, Jana. *E-government – analýza a trendy ve veřejné správě*. Praha, 2008. 27, 35, 37s Diplomová práce (Ing.). Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta informatiky a statistiky, Katedra informačních technologií, [cit. 2011-03-12].
10. *Přístupnost* [online]. Internetové stránky Blindfriendly, 2011 [cit.2011-04-08]. Dostupný z WWW: <<http://blindfriendly.cz/clanky/vyhlaska-o-pristupnosti>>.
11. *Blind Friendly web* [online]. Internetové stránky Blindfriendly, 2011, [cit.2011-04-08] Dostupný z WWW: <<http://blindfriendly.cz/>>.
12. *Logo Blind Friendly* [online]. Internetové stránky Facebook, 2011, [cit.2011-04-08] Dostupný z WWW: <<http://www.facebook.com/pages/Blind-Friendly-Web/113654035321348#!/album.php?profile=1&id=113654035321348>>.
13. *iPodatelna* [online]. Internetové stránky Vlády ČR, 2011, [cit.2011-04-08] Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/elektronicka-podatelna/elektronicka-podatelna-16034/>>.
14. *eTržiště b2b* [online]. Internetové stránky GEM, 2011, [cit.2011-04-09] Dostupný z WWW:
< <https://gem.b2bcentrum.cz/softrade/em4?service=gemNewsService/GemTrziste>>.

15. *Elektronická spisová služba* [online]. Internetové stránky ASI.cz, 2011, [cit.2011-04-07]
Dostupný z WWW: <
<http://www.asi.cz/Podpora/Odborn%C3%A9%C4%8DI%C3%A1nkyzesv%C4%9BtaIT/tabid/54/articleType/ArticleView/articleId/39/Default.aspx>>.
16. *eSbirka* [online]. Internetové stránky eStát, 2011, [cit.2011-04-07]
Dostupný z WWW: < <http://www.estat.cz/zpravy/informace-k-projektum/esbirka-aneb-jak-v-case-skrtu-vyhodit-oknem-600-milionu/>>.
17. *ODok* [online]. Internetové stránky Vláda ČR, 2010, [cit.2011-04-07]
Dostupný z WWW: < <http://odok.vlada.cz/>>.
18. *eVolby* [online]. Internetové stránky LUPA, 2011, [cit.2011-04-10]
Dostupný z WWW: < <http://www.lupa.cz/clanky/e-volby-jsou-v-cr-vzdalenou-budoucnosti/>. ISSN 1213-0702>.
19. BERNAS, Jiří. Národní digitální archiv. *Knihovna* [online]. 2009, roč. 20, č. 1, s. 22-29 [cit. 2011-04-09]. Dostupný z WWW:
<<http://knihovna.nkp.cz/knihovna91/bernas.htm>>. ISSN 1802-8772>.
20. *Logo Národní archiv* [online]. Internetové stránky Národní archiv, 2011, [cit.2011-04-06]
Dostupný z WWW: < <http://odok.vlada.cz/>>.

21. *eEurope+ Developing eGovernment to realise the Lisbon Strategy* [online]. 18/06/2004 [cit. 2011-03-19]. Dostupný z WWW: <<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=COR/04/52&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>>.
22. ZELENKOVÁ, Nad'a. *Elektronická komunikace mezi státní správou a občanem v ČR*. Praha, 2005. 63 s. Diplomová práce.
23. *Akční plán eEurope 2005* [online]. Internetové stránky eArchiv Ministerstva informatiky (MI), 2011, [cit.2011-03-09]
Dostupný z WWW: < <http://odok.vlada.cz/>>.
24. *E-inclusion* [online]. Internetové stránky IKAROS, 2011, [cit.2011-04-10]
Dostupný z WWW: < <http://www.ikaros.cz/workshop-k-soutezi-e-inclusion-awards>. ISSN 1212-5075>.
25. *VIZE eGovernmentu ČR* [online]. Internetové stránky Egovernment, 2011, [cit.2011-04-10]
Dostupný z WWW: < www.egovernment.cz/strategie%20ISSS.doc>.
26. *i2010 ČR* [online]. Internetové stránky eArchiv MI, 2011, [cit.2011-04-10]
Dostupný z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/micr/eu/i2010.htm>>.
27. *i2010 eGovernment* [online]. Internetové stránky eArchiv MI, 6/2008, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: < http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/micr/scripts/detail.php_id_3463.html>.

28. *Digitální agenda pro Evropu* [online]. Internetové stránky LUPA, 2011, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/digitalni-agenda-pro-evropu/>. ISSN 1213-0702>.
29. *Akční plán eGovernmentu 2010-2015* [online]. Internetové stránky EK, 2011, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW:<
http://ec.europa.eu/ceskarepublika/eu_house/roundtables_cs.htm>.
30. *Pracovní skupiny OECD* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2010, [cit.2011-02-07] Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/oecd-345553.aspx>>.
31. *Získávání PC gramotnosti* [online]. Internetové stránky LUPA, 2011, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/pocitacova-gramotnost-zpusoby-ziskavani/>. ISSN 1213-0702>.
32. *Logo OPLZZ* [online]. Internetové stránky ESF ČR, 2008, [cit.2011-04-03] Dostupný z WWW: <<http://www.esfcr.cz/file/6655/>>.
33. *Univerzity třetího věku (U3V)* [online]. Internetové stránky Helpnet 2007, [cit.2011-04-04] Dostupný z WWW: <<http://www.helpnet.cz/seniori/univerzity-tretiho-veku>. ISSN 1802-5145>.
34. *Logo CzechPOINT* [online]. Internetové stránky CzechPOINT, 2010, [cit.2011-03-03] Dostupný z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/26>>.

35. *Počet kontaktních míst* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2010, [cit.2011-03-03] Dostupný z WWW: < <http://www.mvcr.cz/clanek/aktuality-czechpoint-czech-point-6-500-pracovist.aspx>>.
36. *GRAF- Statistika CzechPOINT* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2010, [cit.2011-04-06] Dostupný z WWW: < <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>>.
37. *CzechPOINT v bankách?* [online]. Internetové stránky MV ČR, 2010, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: < <http://www.mvcr.cz/clanek/czech-pointy-by-v-budoucnu-mohly-byt-i-v-bankach.aspx>>.
38. JIRKOVSKÝ, Michal, *Nový eGovernment*, Praha, 2010. 6 s. Měsíčník Egovernment, č.3/2010>.
39. *Elektronická úřední deska* [online]. Internetové stránky AV MEDIA, 2011, [cit.2011-04-09] Dostupný z WWW: < <http://www.avmedia.cz/verejna-sprava/vyjimecna-budova-uradu-mestske-casti-prahy-6.html>>.
40. *Logo Datové schránky* [online]. Internetové stránky Datové schránky, 2011, [cit.2011-04-11] Dostupný z WWW: < <http://www.datoveschranky.info/loga-a-graficke-manualy/>>.
41. BROŽEK, Zdeněk. *Informace k úložišti datových schránek*. [elektronická pošta]. SVOBODOVÁ, Hana. 3. dubna 2011 [cit. 2011-04-07]. Osobní komunikace.

42. *Logo projektu ePUSA* [online]. Internetové stránky ePUSA, 2011, [cit.2011-04-08] Dostupný z WWW: < http://www.epusa.cz/share/ePUSA_2_0_Uzivatel.pdf?1299167497>.
43. *Ocenění projektu ePUSA* [online]. Internetové stránky ePUSA, 2011, [cit.2011-04-09] Dostupný z WWW: < http://www.epusa.cz/index.php?platnost_k=0&sessID=0&jazyk=cz&obec=537501>.
44. *Digitalizace katastrálních map* [online]. Internetové stránky ČZÚK, 2011, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: < http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=0&AKCE=DOC:10-DIGITALIZACE_KATASTRMAP>.
45. *Projekt KEVIS* [online]. Internetové stránky KEVIS, 2011, [cit.2011-04-07] Dostupný z WWW: < <http://www.kevis.cz/index.php?lang=cz&akce=do>>.
46. JIRKOVSKÝ, Michal, , *E_HEALTH v ČR*, Praha, 2010. 6 s. Měsíčník Egovernment, č.2/2010>.
47. *Elektronická zdravotní knížka* [online]. Internetové stránky IZIP, 2011, [cit.2011-04-07] Dostupný z WWW: < <http://www.izip.cz/system-izip/jak-funguje-izip>>.
48. *eTourism* [online]. Internetové stránky WMP, 2011, [cit.2011-04-07] Dostupný z WWW: < <http://www.wmp.cz/aktuality/nova-publikace-o-e-turismu-3/>>.

49. *Elektronická podání* [online]. Internetové stránky Portálu VS, 2011, [cit.2011-04-09] Dostupný z WWW: < <http://www.podani.gov.cz/>>.
50. BROŽKOVÁ, Petra . *Informační politika Městské části Praha 2*. Praha, 2010. 28 s. Bakalářská práce, VŠRR.
51. *Fondy Evropské unie* [online]. Internetové stránky Portálu EUROSOP, 2011, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>>.
52. *Obrázek Postup žádosti dotací z fondů EU* [online]. Internetové stránky Peníze, 2011, [cit.2011-04-10] Dostupný z WWW: < <http://www.penize.cz/18390-jak-ziskat-dotaci-z-fondu-eu>>.

Použité obrázky a grafy

Obrázek 1 Logo panáček eGON.....	strana 8
Obrázek 2 Logo Blind Friendly.....	strana 13
Obrázek 3 Elektronická úřední deska ÚMČ Praha 6.....	strana 14
Obrázek 4 Logo Národní archiv.....	strana 18
Obrázek 5 Logo OPLZZ.....	strana 26
Obrázek 6 Logo projektu CzechPOINT.....	strana 28
Obrázek 7 Logo projektu Datové schránky.....	strana 31
Obrázek 8 Logo projektu ePUSA.....	strana 32
Obrázek 9 Vyobrazení žádosti o dotace z fondů EU.....	strana 42
Graf 1 Poměr kontaktních míst CzechPOINT v %.....	strana 30

Záznam o bakalářské práci

Jméno a příjmení bakaláře: Zdeněk Brožek

Název práce CZ: eGovernment – internet ve veřejné správě

Název práce EN: eGovernment – internet in public administration

Studijní program: Regionální rozvoj

Obor: Regionální rozvoj

Rok obhajoby: 2011

Počet stran/Počet příloh: 53/0

Vedoucí práce: Ing. Milan Kný, CSc.

Anotace CZ:

Cílem práce je zmapovat existující legislativu a provést analýzu současného stavu elektronizace veřejné správy. Zjistit, jaké překážky brání rychlejšímu vývoji eGovernmentu a navrhnout vhodná doporučení ke zrychlení a zefektivnění elektronizace veřejné správy.

Přínosem této práce je pro mne rozšíření znalostí a zlepšení orientace v elektronických službách veřejné správy.

Anotace EN:

The aim of my bachelor work is to monitor existing legislation and analyze the current state of computerization of public administration. The other thing is to identify what obstacle more rapid development of eGovernment and propose appropriate recommendation for streamline and for getting more effective computerization of public administration.

The contribution of this work is to extend my knowledge and improve the orientation in the electronic services of public administration.

Klíčová slova CZ:

veřejná správa, komunikace, internet, elektronizace, veřejné služby

Klíčová slova EN:

public administration, communication, internet, computerization, public services

Místo uložení: Vysoká škola regionálního rozvoje, Žalanského 68/54 Praha 17

Signatura

